

PLAN RAVNOPRAVNOSTI

SPOLOVA

2021. - 2025.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET

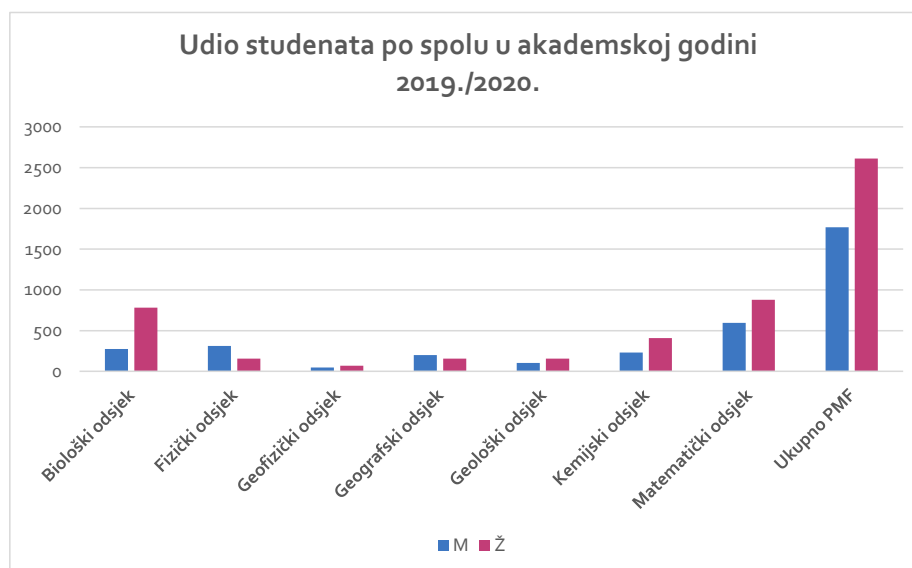
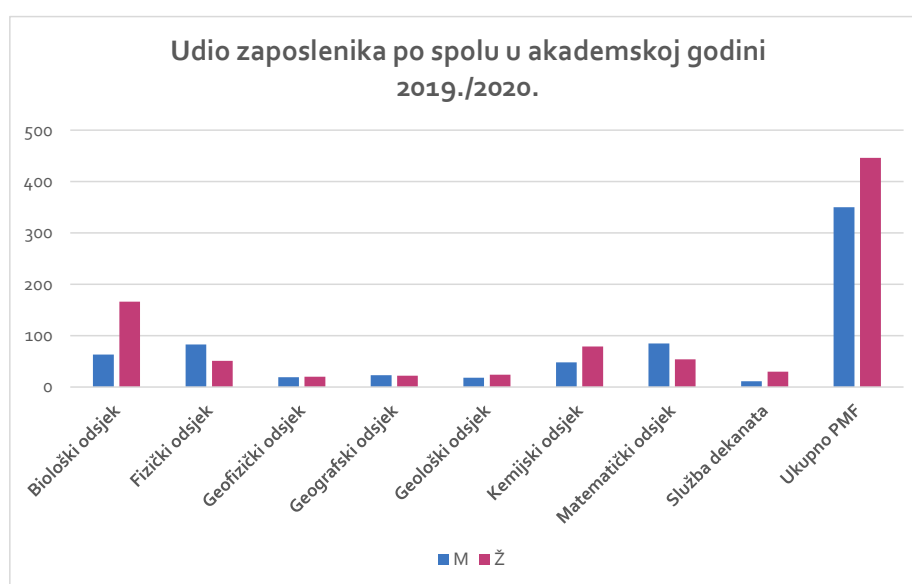
SADRŽAJ

I. UVOD.....	2
II. OSIGURAVANJE RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA.....	3
1. Ljudski potencijali	3
2. Institucionalno upravljanje.....	5
3. Nastava i istraživanje	6
4. Ravnoteža privatne i poslovne dimenzije života	7
5. Mjere za osiguravanje ravnopravnosti spolova odnosno protiv spolnog uznemiravanja i diskriminacije	8
III. ZAKLJUČAK	9

I. UVOD

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU, PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET (dalje: PMF) donosi svoj Plan ravnopravnosti spolova za razdoblje 2021.-2025. s ciljem i svrhom poticanja nastavka osiguravanja jednakopravnosti osoba oba spola, bilo onih koji su radnici PMF-a, bilo onih koji pohađaju neku od razina studija PMF-a, te pridonošenja podizanja svijesti o važnosti poticanja žena na obrazovanje u području STEM-a razbijanjem rodni stereotipa o STEM području kao okruženju namijenjenom isključivo ili pretežno muškarcima.

Prema podacima za akademsku godinu 2019./2020. omjer zaposlenih odnosno studenata na PMF-u prema spolu bio je sljedeći.

II. OSIGURAVANJE RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA

1. Ljudski potencijali

Ravnopravnost spolova u području ljudskih potencijala PMF-a zajamčena je primjenom Zakona o radu, Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, Zakona o plaćama u javnim službama, Zakonom o ravnopravnosti spolova, Zakonom o suzbijanju diskriminacije, primjenjivim kolektivnim ugovorima, općim aktima Sveučilišta u Zagrebu te općim aktima PMF-a donesenim na temelju i u skladu s navedenim propisima.

PMF je javna ustanova te prilikom zapošljavanja primjenjuje objektivne kriterije za zapošljavanje određene za pojedino radno mjesto primjenjujući proceduru javnog natječaja čime se na jasan i transparentan način osigurava dostupnost zapošljavanja na PMF-u osobama oba spola, što se izrijeком i navodi u svakom javnom natječaju.

Propisima je osigurana jednaka plaća svim osobama koje obavljaju poslove jednake složenosti.

Prilikom napredovanja u zvanjima, kako je to predviđeno posebnim propisima, PMF primjenjuje također objektivne, propisane kriterije nastavne i znanstveno-stručne djelatnosti te propisanu proceduru javnog natječaja. Na taj način osigurava se jednaka mogućnost napredovanja osobama oba spola.

Upisi na PMF također se provode putem sustava javnog natječaja na temelju objektivnih kriterija. Prema dosadašnjim statistikama, u ukupnom broju PMF pohađa više studentica nego studenata. Promatrano prema pojedinačnim odsjecima, postoje studiji koje tradicionalo u većem broju pohađaju studenti nego studentice i obrnuto. Poticanjem ravnomyernog upisa studentica i studenata, s naglaskom na poticanje studentica na upis studija koje tradicionalno pohađaju u manjem broju, u perspektivi bi se doprinijelo i ravnomyernoј zastupljenosti oba spola pri zapošljavanju na radnim mjestima tih struka, čime bi se doprinijelo razbijanju rodnog stereotipa o određenim zanimanjima svojstvenim samo osobama jednog spola.

CILJ	MJERA	POKAZATELJ	PROVEDBA
Nastavak osiguravanja zapošljavanja i napredovanja osobama oba spola na objektivan i transparentan način.	Dosljedna primjena odredbi propisa i kolektivnih ugovora o zapošljavanju odnosno napredovanju.	Statistika: <ul style="list-style-type: none"> • prigovori/žalbe na javne natječaje • postupci za zaštitu dostojanstva radnika • postupci pred Etičkim povjerenstvom 	<ul style="list-style-type: none"> • stručna povjerenstva • vijeća odsjeka i odsječki kolegiji • Fakultetsko vijeće i Fakultetski kolegij • Kadrovska služba • dekan • Povjerenstvo za zaštitu dostojanstva radnika • Etičko povjerenstvo
Sustav nagrađivanja radnika.	Donošenje općeg akta o nagrađivanju radnika. Osiguravanje poticajnog okruženja za sudjelovanje u kompetitivnim projektima osobama oba spola.	Dodijeljene nagrade prema objektivnim kriterijima.	<ul style="list-style-type: none"> • odsječki kolegiji • pročelnici • Fakultetski kolegij • dekan
Poticanje upisa studenata drugog spola na studije koje pretežno upisuju studenti jednog spola.	Promocija ravnomjernog upisa studenata oba spola na studije PMF-a. Suradnja sa srednjim školama.	Statistika upisa prema spolu. Sklopljeni sporazumi o suradnji.	<ul style="list-style-type: none"> • prodekan nadležnog područja

2. Institucionalno upravljanje

Tijela PMF-a su dekan, Fakultetski kolegij i Fakultetsko vijeće, a tijela odsjeka – ustrojstvenih jedinica su pročelnici, odsječki kolegiji (u širem sastavu) i vijeća odsjeka.

Sastav kolegijalnih tijela određen je Statutom PMF-a pri čemu su kriteriji objektivne naravi (izbori u odgovarajuća znanstveno-nastavna zvanja, obavljanje određenih funkcija i sl.).

Pojedinačna tijela (dekana, pročelnike) biraju kolegijalna tijela, a kroz sustav kandidatura omogućen je jednak pristup izbornom postupku osobama oba spola.

Dekanu u radu pomažu prodekani, a pročelnicima pomoćnici pročelnika koje dekan odnosno pročelnici predlažu, a kolegijalna tijela ih potvrđuju.

Manjim ustrojstvenim jedinicama (zavodima, katedrama i dr.) upravljaju predstojnici odnosno šefovi i dr.

U skladu s propisima, na PMF-u djeluje i nekoliko stalnih povjerenstva (Etičko povjerenstvo, Stegovno povjerenstvo (za odlučivanje o stegovnoj odgovornosti studenata), Povjerenstvo za zaštitu dostojanstva radnika, Povjerenstvo za kvalitetu), a po potrebi se imenuju i privremena povjerenstva za obavljanje određenih poslova u skladu s odredbama propisa i općih akata.

CILJ	MJERA	POKAZATELJ	PROVEDBA
Ravnomjerna zastupljenost osoba prema spolu u tijelima upravljanja.	Pri imenovanju pojedinih ili kolegijalnih tijela, kada je to moguće s obzirom na odredbe propisa, kao jedan od kriterija uzeti i ravnomjernu zastupljenost prema spolu.	Izvešća o akademskoj godini iz kojih je vidljiv sastav tijela.	<ul style="list-style-type: none"> • dekan • Fakultetski kolegij • Fakultetsko vijeće • pročelnik • odsječki kolegiji • Vijeća odsjeka
Ravnomjerna zastupljenost prema spolu u stalnim i privremenim povjerenstvima.	Pri imenovanju stalnih i privremenih povjerenstava kao jedan od kriterija uzeti u obzir i ravnomjernu zastupljenost članova prema spolu.	Izvešća o radu pojedinih povjerenstava iz kojih je vidljiv sastav tijela.	<ul style="list-style-type: none"> • dekan • Fakultetski kolegij • Fakultetsko vijeće • pročelnik • odsječki kolegiji • Vijeća odsjeka

3. Nastava i istraživanje

PMF izvodi studije iz prirodoslovnog odnosno matematičkog područja. Zbog sadržaja navedenih područja integracija rodne dimenzije u nastavni plan i program odvija se poticanjem sudjelovanja u nastavi i dodatnim aktivnostima studenata oba spola.

STEM teme su i u kontekstu nastave i u kontekstu istraživanja same po sebi izrazito rodno neutralne, no njihova percepcija u javnosti, pa čak i u nastavnim materijalima koji su u uporabi u školama su često, ponekad i podsvjesno, pod utjecajem rodnih stereotipa (žena rukuje epruvetom, a muškarci diskutiraju formule pred pločom). Integracija dimenzije roda u neke kolegije studijskih smjerova koji obrazuju buduće nastavnike doprinosi prevladavanju ovakvih stereotipa.

Istraživanja se na PMF-u provode po najvišim etičkim načelima koja podrazumijevaju proporcionalnu zastupljenost oba spola uz osiguravanje najviših znanstvenih standarda. PMF na utječe na izbor znanstveno-istraživačkih tematika kao ni sadržaja istraživanja, već pruža podršku svim visokokvalitetnim bezičnim i primijenjenim istraživanjima u skladu s potrebama društva i međunarodnim znanstvenim kretanjima. Potiče se istraživačice na prijavu visokokompetitivnih projekata.

CILJ	MJERA	POKAZATELJ	PROVEDBA
Doprinijeti razbijanju rodnih stereotipa.	Trening nastavnika nastavničkih studija o tome kako uključiti dimenziju roda u kolegije za koje je to moguće.	Nastavni materijali koji uključuju dimenziju roda.	<ul style="list-style-type: none"> • predstavnici povjerenstva za metodiku • Vijeća odsjeka
Poticanje istraživačica na prijavu kompetitivnih projekata.	Pružanje institucionalne podrške pri prijavi projekata. Nagrađivanje.	Broj prijavljenih projekata. Dodijeljene nagrade.	<ul style="list-style-type: none"> • Ured za međunarodnu suradnju i projekte • odsječki kolegiji • pročelnici • Fakultetski kolegij • dekan

4. Ravnoteža privatne i poslovne dimenzije života

Zakonom o radu, Zakonom o roditeljnim i roditeljskim potporama, kolektivnim ugovorima te općim aktima PMF-a detaljno su određena prava radnika i obveze poslodavca iz radnog odnosa kojima se osiguravaju različita prava radnika uvjetovana privatnim okolnostima.

Dosljednom primjenom istih radnicima oba spola omogućava se konzumiranje njihovih prava, bez negativnog utjecaja na status radnog odnosa i daljnje mogućnosti napredovanja.

Vezano uz korištenje roditeljskih i roditeljskih potpora, uočeno je da potpore koje mogu koristiti oba roditelja i dalje u najvećoj mjeri koriste samo majke, tj. žene. Na tom polju potrebno je pokušati doprinijeti olakšavanju povratka žena na rad nakon korištenja tih prava odnosno informirati radnike o mogućnosti korištenja određenih potpora od strane oba roditelja.

Stvaranje ozračja koje radnika promatra kao cjelovitu osobu, a ne isključivo kao izvršitelja posla, doprinosi zadovoljstvu radnika pa time i većem entuzijazmu u obavljanju posla, što rezultira povećanjem kvalitete poslodavca.

Također je potrebno pravovremeno informirati studentice koje tijekom studija iznose trudnoću o pravu na mirovanje studentskih obveza tijekom trudnoće te poticati studentice na nastavak studija po prestanku mirovanja.

CILJ	MJERA	POKAZATELJ	PROVEDBA
Dodatno osiguravanje pristupa informacijama radnicima o njihovim pravima uvjetovanim privatnim okolnostima.	Dosljedno informiranje radnika o njihovim pravima vezanim uz godišnji odmor, plaćeni dopust, prava na roditeljne i roditeljske potpore i sl.	Objavljene informacije kroz programski sustav. Statistika korištenja roditeljskih i roditeljskih potpora od strane radnika prema spolu.	<ul style="list-style-type: none"> • Kadrovska služba
Poticanje studentica kojima tijekom studija miruju studentske obveze zbog trudnoće na završetak studija.	Informiranje studentica o mogućnosti mirovanja studentskih obveza za vrijeme trudnoće. Olakšavanje studenticama nastavka studiranja po prestanku mirovanja studentskih obveza u mjeri u kojoj je to moguće u okviru propisa i općih akata.	Statistika mirovanja studentskih obveza i nastavka studija.	<ul style="list-style-type: none"> • odsječki uredi za studente • Fakultetsko vijeće

5. Mjere za osiguravanje ravnopravnosti spolova odnosno protiv spolnog uznemiravanja i diskriminacije

Aдекватno pružanje zaštite u slučaju sumnje na spolno uznemiravanje ili spolnu diskriminaciju, ili teže oblike istih kojima se ostvaruju obilježja kaznenog djela, osigurano je dosljednom primjenom odredbi Zakona o radu, Zakona o ravnopravnosti spolova, Zakona o suzbijanju diskriminacije, u najtežim slučajevima Kaznenog zakona, drugih primjenjivih propisa te sveučilišnim i fakultetskim općim aktima.

PMF kroz postojeći sustav pruža zaštitu radnicima i studentima. Etičko povjerenstvo, Povjerenstvo za zaštitu dostojanstva radnika, Stegovno povjerenstvo za odlučivanje o stegovnoj odgovornosti studenata, Karijerni centar, druge službe PMF-a te uprava u okviru svojih nadležnosti zaprimaju prijave na sumnju ovakvih postupanja te poduzimaju predviđene korake i mjere radi prestanka takvih ponašanja, sankcioniranja osoba za koje se utvrdi da su ih počinile te pružanja zaštite osobama u odnosu na koje se povreda dogodila.

Potrebno je jačati svijest o potrebi prijave ponašanja koja predstavljaju spolno uznemiravanje ili diskriminaciju te osigurati dodatne mehanizme u ovu svrhu.

CILJ	MJERA	POKAZATELJ	PROVEDBA
Jačanje svijesti o potrebi prijave sumnje na spolno uznemiravanje ili diskriminaciju.	<p>Objava dodatnih informacija o tome što spolno uznemiravanje odnosno diskriminacija jest te mehanizmima pružanja zaštite.</p> <p>Objava poziva na predavanja i radionice nadležnih tijela (pravobranitelja za ravnopravnost spolova i drugih).</p>	<p>Objave na mrežnim stranicama o postojanju nadležnih tijela, njihovoj nadležnosti i kontaktima.</p> <p>Statistika rada pojedinih tijela.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kadrovska služba • glavni tajnik • Karijerni centar • Etičko povjerenstvo • Stegovno povjerenstvo • Povjerenstvo za zaštitu dostojanstva radnika
Donošenje općeg akta o zaštiti dostojanstva studenata.	Opći akt o zaštiti dostojanstva studenata.	Usvojen opći akt.	<ul style="list-style-type: none"> • povjerenstvo za izradu nacrtu općeg akta • Fakultetski kolegij • Fakultetsko vijeće • dekan

III. ZAKLJUČAK

PMF dosljedno provodi propise i opće akte koji u različitim sferama djelovanja PMF-a utječu na ravnopravnost spolova. Kao primjer u prilog tome svjedoče i podaci o listama najcitiranijih znanstvenika objavljeni u listopadu 2021. na kojima se našlo ukupno 6 znanstvenika PMF-a, od kojih 3 znanstvenice te 3 znanstvenika.

U svrhu praćenja realizacije ovog Plana, jednom godišnje, tijekom tekuće akademske godine za prethodnu, sastat će se predstavnici službi i tijela zaduženih za provedbu pojedinih dijelova ovoga plana radi praćenja provedenih mjera i ostvarenih ciljeva.

Ovim Planom potrebno je osigurati nastavak dosljednog postupanja na polju ravnopravnosti spolova i napraviti dodatne pomake u tom smjeru u sferama u kojima je to potrebno i moguće.

DEKAN

prof. dr. sc. Mirko Planinić

Plan ravnopravnosti spolova SVEUČILIŠTA U ZAGREBU, PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKOG FAKULTETA 2021.-2025., na prijedlog Fakultetskog kolegija PMF-a od 23. studenoga 2021., usvojilo je Fakultetsko vijeće PMF-a na sjednici 25. studenoga 2021.